

Jonathan Franzen
SVOBODA

prevedel Jure Potokar

Za Susan Golomb in Jonathana Galassija

Pojdite skup, srečniki; na vse strani delite
svojo radost. Jaz stara grlica,
pa poletim na kako suho vejo,
tam bom za drugom, večno mi zgubljenim,
do smrti jokala.

–*Zimska zgodba*
(Poslovenil Oton Župančič)

Dobri sosedje

Novice o Walterju Berglundu lokalno niso zabeležili – s Patty sta se dve leti prej odselila v Washington in v St. Paulu nista nič pomenila –, toda urbana gospoda Ramsey Hilla ni bila tako zvesta svojemu mestu, da ne bi brala *New York Timesa*. Po dolgi in zelo nelaskavi zgodbi v *Timesu* je Walter iz svojega poklicnega življenja v državni prestolnici naredil hudo zmešnjavo. Njegovi stari sosodje so imeli nekaj težav z usklajevanjem *Timesovih* navedkov o njem (»aroganten«, »predrzen«, »etično sporen«) z velikodušnim, nasmejanim, rdečeličnim uslužbencem 3M, ki so se ga spominjali poganjajočega kolo po Summit Avenue v februarškem snegu; čudno se je zdelo, da naj bi bil Walter, ki je bil bolj zelen od Greenpeacea in čigar korenine so bile na podeželju, zdaj v težavah zaradi dajanja potuhe premogovniški industriji in zlorabe ljudi s podeželja. Po drugi strani pa je bilo zmeraj nekaj, kar pri Berglundovih ni bilo čisto prav.

Walter in Patty sta bila mlada pionirja Ramsey Hilla – prva diplomanta kolidža, ki sta kupila hišo na Barrier Streetu, odkar je staro srce St. Paula tri desetletja prej podleglo hudim časom. Svojo staro viktorijanko sta dobila skoraj zastonj in se potem deset let ubijala z njeno prenovo. Na začetku jima je neki zelo neomajni človek zažgal garažo in dvakrat vlomil v avto, preden sta garažo obnovila. Od sonca ožgani motoristi so se vozili na prazno parcelo čez cesto, da so pili Schlitz, pekli klobasice in turirali motorje v jutranjih urah, dokler ni šla Patty ven v trenirki in rekla, »Hej, fantje, veste kaj?« Patty ni prestrašila nikogar, vendar je bila v gimnaziji in na kolidžu izjemna športnica in jo je navdajala nekakšna atletska neustrašnost. Visoka, s spetimi lasmi, smešno mlada je potiskala otroški voziček mimo ogoljenih avtov, razbitih pivskih steklenic in po-bruhanega starega snega, lahko bi nosila vse ure svojega

dneva v mrežicah, ki so ji visele z vozička. Za njo si lahko videl z dojenčkom otežene priprave na dopoldne z dojenčkom oteženih opravkov; pred njo popoldne javnega radia, *Silver Palate Cookbook*, pralnih pleníc, sestavin za montažne stene in barvo na osnovi lateksa; in nato *Goodnight Moon*, potem zinfandel. Že je bila docela tisto, kar se je preostanku ulice šele začelo dogajati.

V najzgodnejših letih, ko si še lahko vozil volvo 240, ne da bi ti bilo nerodno, je bila kolektivna naloga Ramsey Hilla, da se znova nauči določenih življenjskih spretnosti, pred katerimi so vaši starši pobegnili v predmestje prav zato, da bi se jih odvadili, na primer, kako zbuditi zanimanje lokalnih policajev, da bi res opravljali svoje delo, pa kako zavarovati kolo pred nadvse motiviranim tatom, kdaj ima smisel spoditi pijanca s svoje vrtné garniture, kako spodbuditi potepuške mačke, da bi srali v otroški peskovnik koga drugega, in kako dognati, ali je javna šola preslaba, da bi bila vredna truda za njeno izboljšanje. Bila so tudi bolj sodobna vprašanja, na primer, kaj s tistimi pralnimi plenícami? Se je vredno truditi? In ali je res, da ti še zmeraj lahko dostavljajo mleko v steklenicah? So skavti politično korektni? Je bulgur resnično nujen? Kje reciklirati baterijske vložke? Kako se odzvati, kadar te črnska reva obtoži, da ji uničuješ sosesko? Je res, da glazura starega feistawara vsebuje nevarno količino svinca? Kako dodelan mora biti v resnici kuhinjski filter za vodo? Ali tvoj 240 včasih ne prestavi v overdrive, kadar pritisneš na gumb zanj? Ali je bolje, da beraču ponudiš hrano, ali nič? Je mogoče vzgojiti nezaslišano samozavestne, vesele, sijajne otroke, medtem ko delaš poln delovni čas? Je mogoče kavo zmleti večer pred uporabo ali pa je to treba narediti zjutraj? Je kdo v zgodovini St. Paula kdaj imel pozitivno izkušnjo s krovcem? Kaj pa dober mehanik za volvo? Je

tvoj 240 imel tisto težavo z zatikajočo se žico za ročno zavoro? Pa tisto skrivnostno stikalo, ki tako pomirjujoče klikne, vendar se zdi, da ni povezano z ničemer: kaj je to?

Za vsa vprašanja je bila rešitev Patty, sončna prinašalka sociokulturnega peloda, priljudna čebelica. Bila je ena od redkih doma ostajajočih mam v Ramsey Hillu in je slovela po nenaklonjenosti temu, da bi dobro govorila o sebi in slabo o kom drugem. Rekla je, da pričakuje, da jo bo nekega dne »obglavilo« eno izmed oken, katerih verige s protiutežjo je zamenjala. Njena otroka sta »verjetno« umirala od trihinoze iz svinjine, ki jo je premalo spekla. Spraševala se je, ali ni njena »zasvojenost« z vonjem razredčila za barvo povezana s tem, da »sploh« ne bere več knjig. Priznala je, da ji je »prepovedano« gnojiti Walterjeve rože po tem, kar se je »zadnjič« zgodilo. Bili so ljudje, ki jim njeno samopodcenjevanje ni sedlo – ki so v njem zaznavali blagohotnost, kot da bi Patty pri pretiravanju o svojih drobnih hibah skušala vse preveč očitno prihraniti slabe občutke manj dovršenih gospodinj. Ampak večini se je njena ponižnost zdela iskrena ali vsaj zabavna, sicer pa se je bilo v vsakem primeru težko upirati ženski, ki so jo imeli tvoji otroci tako radi in ki se ni spomnila samo na njihove rojstne dneve, ampak tudi na vašega, in prišla na vaša zadnja vrata s pladnjem piškotov, vizitko ali nekaj šmarnicami v ceneni vazici, za katero vam je rekla, da je sploh ni treba vračati.

Znano je bilo, da je Patty odraščala na Vzhodu, v predmestju New Yorka, in da je dobila eno prvih polnih ženskih štipendij, da je igrala košarko v Minnesoti, kjer se je v drugem letniku, tako je pripovedovala plaketa na steni Walterjeve domače pisarne, uvrstila v drugo vseameriško ekipo. Nekaj je bilo pri Patty čudnega, glede na to, kako močno družinska je bila, saj ni imela nobenih opaznih

vezi s svojimi koreninami. Cele sezone so minile, ne da bi sploh odšla iz St. Paula, in ni bilo jasno, ali je sploh kdo z Vzhoda, še njeni starši ne, kdaj prišel na obisk. Če si jo kar naravnost povprašal po starših, je odgovorila, da sta oba naredila veliko dobrega za veliko ljudi, njen oče je imel odvetniško pisarno v White Plainsu, mama je bila političarka, ja, parlamentarka države New York. Potem je zanosno pokimala in rekla, »Ja, to torej delata«, kot da bi bila tema izčrpana.

Celo igro bi lahko naredil iz poskusov, da bi se Patty strinjala, da se nekdo »grdo« obnaša. Ko so ji povedali, da Seth in Merrie Paulsen za svoja dvojčka pripravljata veliko zabavo za noč čarovnic in da sta namenoma povabila vse otroke iz sosesčine razen Connie Monaghan, je Patty rekla samo, da je to zelo »čudno«. Ko je naslednjič srečala Paulsenova na ulici, sta ji pojasnila, da sta se *vse poletje* trudila prepričati mater Connie Monaghan, Carol, da bi nehala frcati cigaretno ogorke z okna svoje spalnice v bazenček za čofotanje njunih dvojčkov. »To je pa res čudno,« se je strinjala Patty in zmajala z glavo, »ampak, vesta, Connie ni kriva za to.« Toda Paulsenova se nista hotela zadovoljiti s tem, da je »čudno«. Hotela sta *socio-patično*, hotela sta *posesivno-agresivno*, hotela sta *grdo*. Nujno se jima je zdelo, da si Patty izbere enega od teh pridevnikov in se jima pridruži pri tem, da ga uporabijo za Carol Monaghan, ampak Patty ni bila zmožna iti čez »čudno«, Paulsenova pa zato nista hotela dodati Connie na svoj seznam vabljenih. Patty je ta krivica tako razjezila, da je tisto popoldne, ko je bila zabava, svoja otroka pa Connie in sošolko odpeljala na kmetijo buč in na vožnjo s senenim vozom, toda najhujše, kar je glasno izrekla o Paulsenovih, je bilo, da je njuna hudobija do sedemletnice zelo čudna.

Carol Monaghan je bila edina druga mati na Barrier Streetu, ki je bila tukaj tako dolgo kot Patty. Na Ramsey Hill je prišla zaradi nečesa, čemur bi lahko rekli program izmenjave skrbstva, ker je bila tajnica nekoga na visokem položaju v okraju Hennepin, ki jo je preselil iz svojega okrožja, ko je zaradi njega zanosila. Imeti mater svojega nezakonskega otroka na plačilni listi lastnega urada – proti koncu sedemdesetih let ni bilo več prav veliko pravosodnih uradov na območju Twin Cities, kjer bi se to skladalo z dobrim vladanjem. Carol je postala ena izmed tistih raztresenih uradnic na mestnem oddelku za vozniška dovoljenja, ki imajo pogosto odmor, medtem ko so nekoga z enako dobrimi zvezami v St. Paulu v zameno najeli čez reko. Najemniška hiša na Barrier Streetu v soseščini Berglundov je bila domnevno vključena v kupčijo; drugače si je bilo težko predstavljati, zakaj bi Carol privolila v to, da bi živela tam, kjer je bil takrat tam pravzaprav še zmeraj slum. Poleti je enkrat na teden ob mraku v neizrazitem terencu prišel mulc praznega pogleda v pajacu oddelka za parke in s kosilnico pokosil njeno travo, pozimi pa se je isti mulc pojavil, da ji je očistil pločnik.

Ob koncu osemdesetih je bila Carol edina nepogospodena, ki je še ostala v soseščini. Kadila je parlamentke, si belila lase, iz svojih nohtov delala pošastne kremplje, hranila hčerko z močno procesirano hrano in ob četrtnih zvečer hodila domov zelo pozno (»To je mamin prost večer,« je pojasnila, kot da bi ga imela vsaka mama), tiho smuknila v Berglundovo hišo s ključem, ki so ji ga dali, da je pobrala spečo Connie z zofe, kamor jo je pod odeje spravila Patty. Ta je bila neizprosno velikodušna v ponudbah, da bo pazila na Connie, medtem ko je bila Carol zunaj v službi, po nakupih ali je imela svoj opravke v četrtek zvečer, in Carol je postala odvisna od nje za cel kup brezplačnega

varstva otrok. Pattyjini pozornosti ni moglo uiti, da ji je Carol to velikodušnost poplačala z brezbriznostjo do Pattyjine lastne hčerke Jessice in z neprimerno naklonjenostjo do sina Joeyja («kaj praviš na še en cmok, zapeljivec?«), da je stala čisto blizu Walterja na sosedskih svečanostih v svojih prosojnih bluzah in petah koktajlske natakariče, da je poveličevala Walterjevo spretnost pri hišnih popravkih in vreščala od smeha ob vsem, kar je rekel; ampak dolga leta je bilo najhujše, kar je Patty rekla o Carol, da imajo samohranilke težko življenje, in če je bila Carol včasih čudna do nje, je bilo tako najbrž samo zato, da bi ohranila ponos.

Za Setha Paulsena, ki je za ženin okus nekoliko prepogosto govoril o Patty, sta bila Berglundova liberalca super krive sorte, ki sta morala odpuščati vsem, da bi jima odpustili njuno dobro srečo; ki jima je zaradi njunih prednosti manjkalo poguma. Ena težava Sethove teorije je bila, da Berglundovi sploh niso bili tako zelo privilegirani; njihovo edino znano premoženje je bila hiša, ki sta jo obnovila s svojimi rokami. Druga težava je bila, kakor je poudarjala Merrie Paulsen, da Patty ni bila posebej progresivna, prav gotovo pa ne feministka (ostajala je doma s koledarjem rojstnih dni in pekla tiste vražje rojstnodnevne piškote), in da se je zdela alergična na politiko. Če si ji omenil volitve ali kandidata, si lahko videl, kako se trudi in ne uspeva biti kot običajno vedra – videl si, da je postala razdražena in vse preveč je kimala, vse prevečkrat govorila ja, ja. Merrie, ki je bila deset let starejša od Patty in se ji je to tudi videlo, je bila nekoč dejavna pri SDS v Madisonu, zdaj pa zelo dejavna pri obsedenosti z novim vinom. Ko je Seth na zabavi z večerjo Patty omenil tretjič ali četrtič, je Merrie postala zaripla v obraz in izjavila, da ni *nobene* večje zavesti, *nobene* solidarnosti, *nobene* politične substance,

nobene zamenljive strukture, *nobenega* pravega občutka za skupnost v domnevni dobrososedskih odnosih Patty Berglund, da gre samo za nazadnjaško gospodinjsko sranje, pa da bi bil, odkrito, po njenem mnenju, če bi podrezal pod vse prelepo površino, morda presenečen, ker bi v Patty odkril nekaj precej trdega, sebičnega, tekmovalnega in reaganovskega; očitno je, da so zanjo pomembni samo njena otroka in hiša – *ne* njeni sosede, *ne* revni, *ne* njena dežela, *ne* njeni starši, še njen mož ne.

In Patty je bila nesporno zelo za svojega sina. Čeprav je bila Jessica bolj očitno v ponos staršema – zaljubljena v knjige, predana naravi, nadarjena za flavto, zanesljiva na nogometnem igrišču, hlepeča po varstvu otrok, ne tako čedna, da bi bila moralno spakedrana, občudovana celo od Merrie Paulsen –, je bil Joey otrok, o katerem Patty ni mogla nehati govoriti. Na svoj vdan, podcenjujoč način je še in še razkladala neprečiščene podrobnosti o tem, kakšne težave imata Walter in ona z njim. Večina njenih zgodb je imela obliko pritožb, pa vendar ni nihče dvomil, da fanta občuduje. Bila je kot ženska, ki objokuje svojega očarljivega trapastega fanta. Kot da bi bila ponosna, ker ji gazi po srcu: kot da bi bila njena odprtost za to gaženje glavna, morebiti edina stvar, za katero je hotela, da bi svet vedel.

»Kakšen drekaček je,« je pripovedovala drugim materam med dolgo zimo vojne za zgodnje spanje, ko je Joey uveljavljal svojo pravico, da ostaja buden tako dolgo kot Patty in Walter.

»Gre za togoto? Ali joka?« so spraševale druge matere.

»Se hecate?« je rekla Patty. »Želim si, da bi jokal. Jok bi bil normalen, bi se pa tudi končal.«

»Kaj pa potem počenja?« so spraševale matere.

»Dvomi v podlago najine avtoritete. Siliva ga, da uga-sne luči, toda njegovo stališče je, da mu ni treba iti spat,

dokler midva ne ugasneva najinih luči, ker je točno enak kot midva. In pri Bogu prisegam, kot ura je, vsakih petnajst minut, prisežem, da leži tam, strmi v svojo budilko, vsakih petnajst minut zavpije, »Še buden! Še sem buden!« S takšnim *prezirljivim* ali posmehljivim tonom, da je čudno. Jaz pa prosim Walterja, da ne bi prijel za vabo, ampak ne, spet je četrto do polnoči in Walter v temi stoji v Joeyjevi sobi in spet se prepirata o razliki med odraslimi in otroki, pa ali je družina demokracija ali dobrohotna diktatura, dokler nisem končno *jaz* tista, ki doživi zlom, veste, ko ležim v postelji in se cmerim, »Prosim, nehajta, prosim, nehajta.«

Merrie Paulsen Pattyjino pripovedništvo ni zabavalo. Pozno zvečer, ko je zlagala posodo od zabave z večerjo v pomivalni stroj, je Sethu pripomnila, da sploh ni presetnetljivo, da je Joey tako zmeden glede razlike med otroki in odraslimi – zdi se, da njegova mati trpi za isto zmedenostjo o tem, kaj od tega je. Ali je Seth opazil, kako v Pattyjinih zgodbah disciplina zmeraj prihaja z Walterjeve strani, kakor da bi bila Patty samo kakšna pegasta očividka, katere naloga je, da je luštna?

»Sprašujem se, ali dejansko ljubi Walterja ali ne,« je optimistično razmišljal Seth in odčepil zadnjo steklenico. »Mislim, telesno.«

»Podton je zmeraj »Moj sin je izjemen,« je rekla Merrie. »Kar naprej se pritožuje zaradi dolžine njegove pozornosti.«

»No, če smo pošteni,« je rekel Seth, »to je v kontekstu njegove trmoglavosti. Njegove neskončne potrpežljivosti v kljubovanju Walterjevi avtoriteti.«

»Vsaka beseda, ki jo izreče o njem, je nekakšno dvoumno bahanje.«

»Kaj se *ti* nikoli ne bahaš?« je dražil Seth.

»Najbrž,« je rekla Merrie, »ampak vsaj malenkost se zavedam tega, kako je slišati za druge. In moj občutek samospoštovanja ni povezan s tem, kako izjemni so najini otroci.«

»Ti si popolna mama,« je dražil Seth.

»Ne, to bi bila Patty,« je rekla Merrie in sprejela novo vino. »Jaz sem samo zelo dobra.« Joey je, se je pritoževala Patty, do vsega prišel prelahko. Bil je zlatolas in čeden in zdelo se je prirojeno, da ima odgovor na vsak preizkus, ki mu ga je naložila šola, kakor da bi bile mnogovrstne izbire zaporedij petic, štiric, trojk in dvojk vpisane prav v njegov DNK. Bil je nenaravno sproščen do sosedov, petkrat starejših od njega. Kadar ga je šola ali odred mladih skavtov prisilil, da je od vrat do vrat prodajal tablice čokolade ali srečke, je bil odkrit glede »prevare«, v kateri naj bi sodeloval. Izpopolnil je nadvse dražljivo blagohoten nasmeh, kadar se je soočil z igračami ali igrami, ki so jih imeli drugi fantje, Patty in Walter pa mu jih nista hotela kupiti. Da bi prijatelji izbrisali ta nasmeh, so vztrajali pri delitvi tega, kar so imeli, in tako je postal spreten igričar, čeprav njegovi starši niso verjeli v računalniške igre; razvil je enciklopedično domačnost do urbane glasbe, za katero so se starši nadvse trudili, da bi mu prednajtistiška ušesa zaščitili pred njo. Nič več kot enajst ali dvanajst let ni imel, ko je pri večerji, kakor je povedala Patty, pomotoma ali namerno očeta nagovoril s »sinom«.

»Oh-ho, tega Walter ni prav zlahka požrl,« je povedala drugim materam.

»Tako se zdaj med sabo pogovarjajo vsi najstniki,« so rekle matere. »Gre za rapovsko zadevo.«

»Tako je povedal Joey,« jim je rekla Patty. »Rekel je, da je samo beseda pa niti grda ne. In seveda se Walter

ni strinjal. Jaz pa sedim tam in si mislim, ‚Wal-ter, Wal-ter, ne spuščaj se v to, ena stvar manj za prepir,‘ ampak ne, moral je poskusiti pojasniti, kako na primer ‚fant‘ ni grda beseda, a tega kljub vsemu ne smeš reči odraslemu moškemu, še zlasti ne temnopoltemu, ampak seveda je pri Joeyju težava ravno v tem, da ne priznava nobene razlike med otroci in odraslimi, in tako se je končalo z Walterjevo izjavo, da zanj ne bo sladice, za katero Joey potem trdi, da je sploh noče, da sladice pravzaprav niti nima preveč *rad*, jaz pa sedim tam in si mislim, ‚Wal-ter, Wal-ter, ne spuščaj se v to,‘ ampak Walter si ne more pomagati – Joeyju mora poskusiti dokazati, da ima dejansko *rad* sladico. Vendar Joey noče sprejeti nobenega Walterjevega dokaza. Seveda brezupno laže skozi zobe, vendar trdi, da si je sladico dvakrat naložil samo zato, ker je taka navada, ne zato, ker bi jo imel res rad, in ubogi Walter, ki ne prenese, da se mu laže, reče, ‚OK, če je ne maraš, kaj potem praviš na en *mesec* brez sladice?‘ in jaz si mislim, ‚Oh, Wal-ter, Wal-ter, tole se ne bo dobro končalo,‘ Kajti Joeyjev odziv je, ‚*Celo leto* bom zdržal brez sladice, nikoli *več* ne bom jedel sladice, razen ko bom vljuden v hiši koga drugega,‘ kar je dovolj čudna, verodostojna grožnja – tako trmast je, da bi mu verjetno uspelo. Jaz pa rečem, ‚Opa, fanta, premor, sladica je pomembna vrsta hrane, naj vaju tukaj nikar ne zanese,‘ kar takoj spodbije Walterjevo avtoriteto, in ker se je ves spor začel zaradi njegove avtoritete, sem uspela uničiti vse pozitivno, kar je dosegel.«

Drugi človek, ki je imel nezmerno rad Joeyja, je bila Monaghanova punca, Connie. Bila je resna in molčeča oseba z neprijetno navado, da je, ne da bi trenila, vzdržala vaš pogled, kakor da ne bi imela nič skupnega. Bila je popoldanski inventar Pattyjine kuhinje, prizadevala si je, da je oblikovala testo za piškot v geometrično brez-

hibne sfere, in se tako trudila, da se je maslo utekočinilo, testo pa je postalo temno lesketajoče se. Patty je oblikovala enajst krogel za vsako Connijino, in ko so prišle iz pečice, ni Patty nikoli pozabila prositi Connie za dovoljenje, da poje edini »zares izjemni« (manjši, bolj plehki, trši) piškot. Jessica, ki je bila leto starejša od Connie, se je zdelo zadovoljna s tem, da je kuhinjo prepustila sosedovi puncu, medtem ko je brala knjige ali se igrala s svojimi terariji. Connie ni predstavljala nobene grožnje komu, ki je tako lepo zaokrožen kot Jessica. Connie ni imela nobene predstave o popolnosti, izgubila se je v zapolnjevanju enega ali dveh področij z debelim flomastrom, preostala pa je puščala prazna, ne da bi se menila za Pattyjina vesela spodbujanja, naj poskusi s kakšno drugo barvo.

Connijina silovita osredotočenost na Joeyja je bila zgodaj očitna vsem tamkajšnjim materam razen, tako se je zdelo, Patty, morebiti zato, ker je bila Patty sama tako zelo osredotočena nanj. V parku Linwood, kjer je Patty včasih pripravila športne igre za otroke, je Connie sama zase sedela na travi in pletla cvetlične venčke za nikogar, minute pa so tekle mimo nje, dokler ni bil s kijem v roki na vrsti Joey ali pa je poslal nogometno žogo po igrišču in za trenutek prebudil njeno zanimanje. Bila je kot domišljajska prijateljica, ki je po naključju vidna. Joeyju se je v njegovem prezgodnjem samoobvladovanju redko zdelo potrebno, da bi bil zloben do nje pred svojimi prijatelji, Connie pa je bila na drugi strani dovolj pametna, kadarkoli je postalo jasno, da bodo fantje pač fantje, da je zaostala in se brez očitkov ali prošenj dematerializirala. Zmeraj je bil še jutri. Dolgo je bila tam tudi Patty, na kolenih med svojo zelenjavo ali gor na lestvi v popacani volneni srajci, in se lotevala Sizifovega dela – vzdrževanja barve na viktorijanki. Če Connie ni mogla biti blizu Joeyja, je bila lahko vsaj

koristna zanj, da je, kadar je bil odsoten, njegovi materi delala družbo. »Kakšno je stanje z domačo nalogo?« je z lestve spraševala Patty. »Bi rada, da ti pomagam?«

»Mama mi bo pomagala, ko bo prišla domov.«

»Utrujena bo, pozno bo. Lahko bi jo presenetila in jo takoj naredila. Bi hotela narediti tako?«

»Ne, počakala bom.«

Kdaj točno sta Connie in Joey začela fukati, ni bilo znano. Seth Paulsen je brez dokaza, preprosto zato, da je razburjal ljudi, užival v mnenju, da je imel Joey enajst, Connie pa dvanajst let. Sethovo ugibanje se je osredotočalo na zasebnost, kakršno je nudila drevesna utrdba, ki jo je Walter pomagal zgraditi Joeyju na stari lesniki na prazni parceli. Preden je Joey končal osmi razred, se je njegovo ime pojavljalo v odgovorih dečkov iz soseske na skrbno ravnodušna poizvedovanja staršev o spolnem vedenju njihovih sošolcev, in pozneje se je zdelo verjetno, da se je Jessica ob koncu tistega poletja nečesa zavedla – mahoma, ne da bi povedala, zakaj, je postala presenetljivo zaničljiva tako do Connie kot do brata. Ampak nihče ju ni nikoli videl, da bi se kje zadrževala sama do naslednje zime, ko sta se skupaj lotila posla.

Po Patty je bil nauk, ki ga je Joey dobil iz nenehnih sporov z Walterjem, da morajo otroci ubogati starše, ker imajo starši denar. To je postal še en primer Joeyjeve izjemnosti: medtem ko so druge matere objokovale občutek upravičenosti, s katerim so otroci zahtevali denar, je Patty uprizorila smešno karikaturu Joeyjeve jeze, ker mora Walterja prositi za sredstva. Sosedje, ki so najemali Joeyja, so vedeli, da je presenetljivo marljiv za kidanje snega in grabljenje listja, ampak Patty je rekla, da je skrivaj sovražil slabo plačilo in da se mu je zdelo, da ga postavlja kidanje dovoza za odrasle v neželen odnos z njimi. Smešni načrti

za služenje denarja iz skavtskih publikacij – iskanje naročnikov na revije od vrat do vrat, učenje čarobnih trikov in zaračunavanje vstopnine za čarovniške predstave, nabava orodja za prepariranje in prepariranje sosedovih nagrajenih ostrižev – vse je smrdelo bodisi po hlapčevstvu (»Sem nagačevalec za vladajoči razred«) bodisi, še huje, po dobrodelnosti. In tako ga je v njegovem prizadevanju, da bi se osvobodil od Walterja, nujno potegnilo v podjetništvo.

Nekdo, morebiti celo sama Carol Monaghan, je Connie plačeval šolnino v majhni katoliški akademiji St. Catherine, kjer so deklice nosile uniforme in so jim prepovedali ves nakit razen enega prstana (»preprostega, samo kovinskega«), ene ure (»preproste, brez draguljev«) in dveh uhanov (»preprostih, kovinskih, velikih največ pol palca«). Zgodilo se je, da se je ena izmed priljubljenih devetošolk iz Joeyjeve šole Central High z družinskega izleta v New York vrnila s ceneno uro, močno občudovano med malico, v katere rumeni jermenček, primeren za žvečenje, je krošnjar s Canal Streeta na deključino željo termično vdela drobne, sladkorno rožnate črke, ki so tvorile besedilo Pearl Jam, NE KLIČI ME HČI. Kakor se je pozneje v eseju za sprejem na kolidž spominjal sam Joey, je nemudoma prevzel pobudo, da bi raziskal veleprodajni vir te ure in ceno preše za termično vdelačo. V opremo je vložil štiristo dolarjev svojih prihrankov, naredil Connie vzorčni plastični trak (PRIPRAVLJENA ZA SUNEK, je pisalo), da ga je pokazala v St. Catherine, potem pa je, uporabljajoč Connie kot kurirko, po trideset dolarjev za kos prodal personalizirane ure celi četrtini njenih sošolk, preden so nune to ugotovile in popravile kodeks oblačenja, da je prepovedoval jermenčke za ure z vdelanim besedilom. Kar se je seveda Joeyju – je Patty povedala drugim materam – zdelo nezaslišano.